

ΧΡΗΣΤΟΥ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗ

ΜΕΡΟΣ Β' - ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ

1. Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Δ) Η ΕΘΝΙΚΗ ΜΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

γ) Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΜΑΣ

2. ΟΜΙΛΙΑΙ

ε) ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΠΑΡΑΜΙΛΛΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΙΔΕΑΣ ΚΑΙ ΑΣΥΓΚΡΙΤΟΣ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ

*Όμιλία εις ἐκδήλωσιν τιμῆς καὶ μνήμης διὰ τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον
τῆς Νομαρχίας Θεσσαλονίκης,
Θεσσαλονίκη, 27^η Ἰουνίου 2004*

ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

www.sartzetakis.gr

**ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ,
ΑΠΑΡΑΜΙΛΛΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΙΔΕΑΣ
ΚΑΙ ΑΣΥΓΚΡΙΤΟΣ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ**

**ΥΠΟ
ΧΡΗΣΤΟΥ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗ**

Ὁμιλία
εἰς ἐκδήλωσιν τιμῆς καὶ μνήμης διὰ τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον
τῆς Νομαρχίας Θεσσαλονίκης
Θεσσαλονίκη, 27^η Ἰουνίου 2004

Λ*Λ*Λ*Λ

Ἡ Νομαρχία Θεσσαλονίκης εἰς τὰ πλαίσια ὀργανουμένων ὑπ' αὐτῆς κατ' ἔτος «ἐκδηλώσεων τιμῆς καὶ μνήμης» διὰ τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον παρεκάλεσε, μὲ τὸ ὑπ' ἀριθ. Πρωτ.Γ.Ν. 2337 ἀπὸ 8.6.2004 ἔγγραφόν της, τὸν τέως Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Κύριον Χρῆστον Α. Σαρτζετάκη, νὰ εἶναι ἐφέτος ὁ «κεντρικὸς ὀμιλητῆς στὴν τελικὴ ἐκδήλωση», εἰς τὸν χῶρον ἔμπροσθεν τοῦ ἀγάλματος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου εἰς περιοχὴν Λευκοῦ Πύργου Θεσσαλονίκης τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς 27^{ης} Ἰουνίου 2004.

Ὁ Πρόεδρος ἀπεδέχθη τὴν τιμητικὴν πρότασιν καὶ ἐνώπιον τῶν ἐπισήμων καὶ τοῦ συγκεντρωθέντος πλήθους ἐξεφώνησε τὴν κατωτέρω καταχωριζομένην ὀμιλίαν.

Σημειωτέον, ὅτι, κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκδήλωσιν καὶ μετὰ τὸ πέρασ τῆς ὀμιλίας του ἐγένετο «τιμητικὴ βράβευσις» τοῦ τέως Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Θεσσαλονίκης Παναγιώτου Ψωμιάδη, κατ' ἀπόφασιν, ὡς ἀνηγγέλη, τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου Θεσσαλονίκης «γιὰ τὸ πολὺπλευρο ἔργο του στὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος» καὶ προσεφέρθη εἰς τὸν τιμηθέντα ὠραία ἀργυρᾶ λῆκυθος ἐντὸς ἐνεπιγράφου κιβωτιδίου .

Ἀκολουθεῖ τὸ κείμενον τῆς ὀμιλίας :

Ἀξιότιμοι Κύριε Νομάρχα, Κύριοι Δήμαρχοι καὶ ἄλλοι ἐκπρόσωποι τῆς
τοπικῆς ἀυτοδιοικήσεως καὶ Πολιτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν,
Ἀγαπητοὶ Συμπολίται,
Κυρίες καὶ Κύριοι,

Μὲ ἐπίγνωσιν τῆς δυσχερείας τοῦ ἐγχειρήματος
ἀπεδέχθην τὴν τιμητικὴν πρότασιν τῆς Νομαρχίας τῆς γενετείας μου
Θεσσαλονίκης, νὰ εἶμαι ἐφέτος ὁ κύριος ὁμιλητὴς εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τιμῆς
καὶ μνήμης διὰ τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον, ἐκδήλωσιν πού με τὴν ἀξιέπαινη
πρωτοβουλία τῆς γίνεται κάθε χρόνο εἰς αὐτὸν ἐδῶ τὸν τόπον.

Ἡ δυσχέρεια εἶναι αὐτονόητη ἐν ὄψει τῆς μεγαλωσύνης τοῦ
θέματος. Πῶς νὰ ἰχνογραφηθῆ, ἔστω καὶ ἰσχνά, ἡ μεγαλύτερη
προσωπικότης τῆς παγκοσμίου Ἱστορίας ; Διότι, ὅπως ὁ ἐπὶ τοῦ θέματος
ἀνεπανάληπτος Γερμανὸς ἱστορικὸς *Johan Gustav Droysen* εἰς τὸ
ἐκπληκτικὸν ἔργον του *Ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ (Geschichte des Hellenismus,*
ὑπάρχει καὶ ἑλληνικὴ μετάφρασις, πρώτη τοῦ 1899 ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου
Καθηγητοῦ Ἰωάννου Πανταζίδου εἰς τὴν σειρὰν τῆς Βιβλιοθήκης Μαρασλῆ,
ἀλλὰ καὶ σύγχρονος, μετὰ συμπληρωμάτων, ὑπὸ τῶν *Ρένου, Ἑρκου καὶ*
Στάντη Ἀποστολίδη τοῦ 1988), σημειώνει ἤδη ἀπὸ τῶν πρώτων γραμμῶν
του, ἐξεικονίζων τὴν «κοσμοϊστορικὴν», ὡς τὴν χαρακτηρίζει, δρᾶσιν τοῦ
Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, κατὰ λέξιν «ἡ Ἱστορία δὲν κατέχει ἄλλο γεγονός
τόσο καταπληκτικόν· ποτὲ ἄλλοτε, οὔτε πρὶν οὔτε μετὰ, λαὸς τόσον μικρὸς
δὲν κατάφερε τόσον ραγδαῖα καὶ ὀλοκληρωτικὰ νὰ συντρίψῃ τὴν
ὑπερδύναμιν τέτοιου γιγάντιου κράτους [τῶν Περσῶν] καὶ εἰς τὰ ἐρείπια
του νὰ θεμελιώσῃ νέες μορφές πολιτείας καὶ ζωῆς τῶν λαῶν ».

Κυρίες καὶ Κύριοι, εἰς τὴν διαπίστωσιν αὐτὴν τοῦ σοφοῦ
ἱστορικοῦ, πού τυγχάνει καθολικῆς μέχρι σήμερον παραδοχῆς ἀπὸ ὅλους
τοὺς σοβαροὺς ἐπιστήμονας, ἐνυπάρχουν δύο ἀλήθειαι : ἡ πρώτη, ὅτι ὁ
Μέγας Ἀλέξανδρος ὑπῆρξεν, ὄχι βεβαίως ὁ πρῶτος, οὔτε καὶ ὁ μόνος,
ἀλλὰ ἀναμφισβητήτως ὁ *ἀπαράμιλλος ἐργάτης τῆς Πανελληνίου Ἰδέας.*
Ἡ δευτέρα ἀλήθεια, ὅτι μετὰ τὰ νάματα τῆς Ἰδέας ἀκριβῶς αὐτῆς καὶ
ἀνεδείχθη εἰς *ἀσύγκριτον ἐκπολιτιστὴν τῆς Οἰκουμένης.*

Καὶ ἡ μὲν Πανελλήνιος Ἰδέα εἶχε φυσικὰ τοὺς προδρομοὺς τῆς.
Διότι ἀνέκαθεν ἐδέσποζε στίς ψυχὰς τῶν Ἑλληνικῶν φύλων. Καὶ
συνίστατο εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς κοινῆς των καταγωγῆς καὶ τὴν πανεθνικὴν
σύμπνοιαν καὶ ἀλληλεγγύην, ποικιλοτρόπως ἐκδηλουμένην· κυρίως **εἶτε μετὰ
τὸν ἀπὸ κοινοῦ ἀγῶνα κατ' ἄλλοφύλων πρὸς ὑπεράσπισιν ἢ ἀνάκτῃσιν
τῆς ἐλευθερίας Ἑλλήνων**, ὅπως συνέβη π.χ. μετὰ τὴν βοήθειαν Ἀθηναίων καὶ

Έρετρειας εις τὴν Ἰωνικὴν ἐπανάστασιν τῶν ἀρχῶν τοῦ 5^{ου} π.Χ. αἰῶνος πρὸς ἀποτίναξιν τῆς Περσικῆς δουλείας, - μετὰ τὰ κατὰ τοὺς Μηδικοὺς πολέμους συμβάντα - μετὰ τὴν ἐπέμβασιν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 4^{ου} π.Χ. αἰῶνος τῶν συμμάχων πόλεων τῆς Πελοποννησιακῆς συμμαχίας εἰς τὴν Ἀσίαν μετὰ τὸν Ἀγησίλαον, κλπ., κλπ.· εἴτε μετὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἐκστρατείαν πρὸς ἀνταπόδοσιν ὅσων κακῶν εἶχον Ἕλληνες ἰδίως ἀπὸ ξένους ὑποστῆ, ὅπως συνέβη μετὰ τὴν πανελληνίον ἐκστρατείαν κατὰ τῶν Τρώων, - κυρίως δὲ μετὰ τὴν διὰ τῶν πανελληνίων συνεδρίων τῆς Κορίνθου ἀποφασισθεῖσαν ἐκστρατείαν ἐναντίον τῶν Περσῶν ὑπὸ τοὺς ἀναδειχθέντας ὡς στρατηγούς-αὐτοκράτορας ἀρχικῶς τὸν Φίλιππον Β' καὶ ἀκολούθως τὸν υἱὸν του, τὸν Μέγαν Αλέξανδρον, ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου καὶ καταλυτικῶς διὰ τὸ Περσικὸν κράτος πραγματοποιηθεῖσαν. Ἔτσι οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι ἔζησαν βεβαίως διηρημένοι εἰς σειρὰν πόλεων αὐτοδιοικήτων μετὰ ξεχωριστὴν τῆς κάθε μιᾶς πορείαν, καὶ αὐτὸ ὡς ἐκδήλωσις φιλελευθέρου πνεύματος, καὶ ἀπουσίαζεν ἡ πολιτικὴ των, μετὰ τὴν σημερινὴν ἔννοιαν, ἔνωσις, δηλαδή ἡ συσπείρωσις των εἰς ἑνιαῖον κράτος, πλὴν ἡ ἔθνικὴ των πορεία ἦτο κοινή, ἀφοῦ ἐνώπιον τοῦ ξένου κινδύνου καὶ διὰ τὸ κοινὸν καλόν, δηλαδή ὅπου κατ' ἐξοχὴν ἐπεβάλλετο, ἦσαν ἠνωμένοι καὶ ἀδιάσπαστοι εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν καλόν.

Ἐπέρροχον διατύπωσιν τῆς πανεθνικῆς αὐτῆς συμποίας εὐρίσκομεν κατὰ τοὺς Μηδικοὺς πολέμους εἰς τὴν ἀπόρριψιν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, δελεαστικῶν, συνοδευθειῶν μετὰ ἀπειλὰς διὰ τὴν περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς των, προτάσεων συμμαχίας τοῦ Ξέρξου καὶ τὴν ταυτόχρονον πρὸς ἀπεσταλμένους τῆς Σπάρτης, φοβηθείσης σύναψιν τοιαύτης συμμαχίας, μομφὴν «*αἰσχρῶς γε οἴκατε ἐξεπιστάμενοι τὸ Ἀθηναίων φρόνημα ὀρρωδῆσαι*», δηλαδή «ἐδείξατε μεγάλην μικροπρέπειαν φοβηθέντες τόσο, ἐνῶ γνωρίζετε καλῶς τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων» καὶ τὴν ὑπόμνησιν, ὅτι «*τὸ Ἑλληνικόν, ἐὼν ὁμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν ἰδρύματα τε κοινὰ καὶ θυσίαι ἡθεὰ τε ὁμότροπα, τῶν προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ ἂν εὖ ἔχοι*», δηλαδή ὅτι «ὄλοι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἀπὸ τὸ ἴδιον αἷμα καὶ ὁμόγλωσσοι, ἔχουν κοινὰ ναοὺς καὶ ἀγάλματα θεῶν καὶ θυσίας καὶ ἦθη ὁμοίτροπα, τούτων δὲ νὰ γίνουν προδόται οἱ Ἀθηναῖοι ποτὲ δὲν εἶναι ὀρθόν», ὅπως ὅλα αὐτὰ ἱστοροῦνται ἀπὸ τὸν Ἡρόδοτον (Ἱστοριῶν, βιβλίον VIII 144).

Εἰδικώτερον οἱ *Μακεδόνες*, ὡς γνησιώτατοι Ἕλληνες πρωτηγωνίσθησαν ὑπὲρ τῆς Πανελληνίου Ίδεας. Μετὰ ἐπίγνωσιν ἀκριβῶς τῆς ἀληθείας αὐτῆς καὶ ὁ ἱστορικὸς Πολύβιος, πού γεννήθηκε περὶ τὸ 206 π.Χ., γράφει χαρακτηριστικῶς εἰς τὴν περίφημη *Ἱστορία* του (Θ, 35, 2-3) διὰ τοὺς Μακεδόνας : «*τίνος καὶ πηλίκης δεῖ τιμῆς*

ἀξιοῦσθαι Μακεδόνας, οἱ τὸν πλείω τοῦ βίου χρόνον οὐ παύονται διαγωνιζόμενοι πρὸς τοὺς βαρβάρους ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀσφαλείας ; ὅτι γὰρ αἰεὶ ποτ' ἂν ἐν μεγάλοις κινδύνοις τὰ κατὰ τοὺς Ἕλληνας, εἰ μὴ Μακεδόνας εἶχομεν πρόφραγμα ; ». Δηλαδή, «ποῖαν καὶ πόσον μεγάλην τιμὴν δικαιοῦνται οἱ Μακεδόνες, οἱ ὅποιοι κατὰ τὸ περισσότερο διάστημα τῆς ζωῆς των δὲν παύουν νὰ ἀγωνίζονται κατὰ τῶν βαρβάρων ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τῶν Ἑλλήνων ; Διότι ποῖος ἀγνοεῖ, ὅτι πάντοτε θὰ ἐκινδύνευον οἱ Ἕλληνες τὰ μέγιστα, ἂν δὲν εἶχον προπύργιον τοὺς Μακεδόνας ; ».

Πράγματι, ἤδη τὸ 479 π.Χ., ὅταν οἱ Πέρσαι, διερχόμενοι μετεράστιον στρατεύμα κατέκλυσαν καὶ τὴν Μακεδονίαν καὶ διὰ τῆς βίας ἐπεστράτευσαν τοὺς Μακεδόνας μετὸν βασιλέα των *Ἀλέξανδρον, τὸν υἱὸν τοῦ Ἀμύντου*, καὶ ἐξεστράτευσαν κατὰ τῆς λοιπῆς, νοτίου, Ἑλλάδος, ὅπως διηγεῖται ὁ *Ἡρόδοτος* (Ἱστορίαι, βιβλίον IX,45) καὶ ἐπαναλαμβάνει ὁ *Πλούταρχος* (Βίοι παράλληλοι, Ἀριστείδης, 15-16), κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς μάχης τῶν Πλαταιῶν τὰ μεσάνυκτα ὁ ἐν λόγῳ Ἀλέξανδρος κατέφυγε κρυφὰ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὸν στρατηγὸν τῶν Ἀθηναίων Ἀριστείδην (τὸν γνωστὸν δίκαιον Ἀριστείδην), πρὸς τὸν ὅποιον, καταδίδων ὅτι τὴν αὐγὴν ἐπρόκειτο νὰ τοὺς ἐπιτεθοῦν οἱ Πέρσαι, διὰ νὰ γίνῃ πιστευτὸς ἐτόνισε : «*οὐ γὰρ ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μεγάλως ἐκηδόμην συναπάσης τῆς Ἑλλάδος. Αὐτὸς τε γὰρ Ἕλληνας γένος εἰμὶ τῶρχαῖον καὶ ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ὀρᾶν τὴν Ἑλλάδα... Εἰμὶ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών*», δηλαδή «δὲν θὰ ἔλεγα αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἐὰν δὲν ἐφρόντιζα πάρα πολὺ γιὰ ὀλόκληρη τὴν Ἑλλάδα. Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι Ἕλληνας ἀπὸ ἀρχαία γενεὰ καὶ δὲν θὰ ἤθελα νὰ βλέπω ἀντὶ ἐλεύθερη ὑποδουλωμένη τὴν Ἑλλάδα... Εἶμαι ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών». Δηλαδή ἀκόμη καὶ ὑπόδουλοι οἱ Μακεδόνες καὶ διεκήρυσσαν τὴν ἑλληνικότητά των καὶ μεριμνοῦσαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων.

Ἐν ὄψει ἀκριβῶς τοιοῦτου πανελληνίου φρονήματος τῶν Μακεδόνων καὶ ἔγραφεν ὁ *Ἰσοκράτης* πρὸς τὸν βασιλέα των *Φίλιππον*, τὸν πατέρα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, συμβουλεύων αὐτὸν «*προστῆναι τῆς τε τῶν Ἑλλήνων ὁμονοίας καὶ τῆς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους στρατείας*» (*Φίλιππος V, 16*), δηλαδή νὰ ἡγηθῆ εἰς τὴν πανεθνικὴν συσπείρωσιν καὶ τὴν ἐκστρατείαν τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῶν βαρβάρων. Ἔτσι καὶ κατεστάθη ὁ *Φίλιππος* δι' ἀποφάσεως τοῦ *συνεδρίου τῆς Κορίνθου* (338-337 π.Χ.) *στρατηγὸς-αὐτοκράτωρ* τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν κατὰ τῶν Περσῶν ἐκστρατείαν των, τὴν ὅποιαν ἤρχισε μὲν μετὸν προαποστολὴν στρατεύματος ἐκ 10.000 περίπου ἀνδρῶν, ὑπὸ

τὴν ἡγεσίαν τῶν στρατηγῶν τοῦ *Παρμενίωνος* καὶ *Αττάλου*, εἰς τὴν Ἀσίαν, πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν ἐκεῖ ἑλληνικῶν πόλεων, ἀλλὰ δὲν ἐπρόλαβεν αὐτός, λόγω τῆς δολοφονίας του, νὰ πραγματοποιήσῃ.

Ὅμως ἀκολούθως τὸν αὐτὸν τίτλον τοῦ στρατηγοῦ-αὐτοκράτορος διὰ νέας ἀποφάσεως τοῦ *συνεδρίου τῆς Κορίνθου*, τοῦ θέρους τοῦ 336 π.Χ., ἀπέκτησε καὶ τὸ ἴδιον ἔργον ἀνέλαβεν εὐθύς ὁ, υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ *Φιλίππου, Αλέξανδρος*. Ὁ ὁποῖος καὶ τὸ ἐπετέλεσε ταχύτατα καὶ κατὰ τόσον θαυμαστὸν τρόπον, μὲ ὀλοκληρωτικὴν διάλυσιν τοῦ ἀπεράντου καὶ πανισχύρου Περσικοῦ κράτους, ἀναδειχθεὶς εἰς *κράτιστον, μοναδικὸν ἀνὰ τὰς χιλιετηρίδας πρωταθλητὴν τῆς Πανελληνίου Ἰδέας*.

Εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι, ὅπως ἱστορεῖ ὁ *Ἀρριανός* (*Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις*, βιβλίον Α', 16), ὁ *Ἀλέξανδρος*, μετὰ τὴν πρώτην νίκην του κατὰ τῶν Περσῶν παρὰ τὸν *Γρανικὸν ποταμὸν*, ἔστειλεν ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ λάφυρα τριακοσίας περσικὰς πανοπλίας εἰς τὰς Ἀθήνας, ὡς ἀφιέρωμα εἰς τὴν θεὰν Ἀθηνᾶν, μὲ τὴν παραγγελίαν νὰ γραφῇ τὸ ἐπίγραμμα «*Ἀλέξανδρος Φιλίππου καὶ οἱ Ἕλληνες πλὴν Λακεδαιμονίων ἀπὸ τῶν βαρβάρων τῶν τὴν Ἀσίαν κατοικούντων*». Τὸ ἐπίγραμμα μαρτυρεῖ τὴν συγκλονιστικὴν μεγαλωσύνην τοῦ στρατηλάτου. Ἡ ἐκστρατεία κατὰ τῶν Περσῶν εἶχε μὲν συναποφασισθῆ κατὰ τὸ *συνέδριον τῆς Κορίνθου* ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων, ἀλλὰ ὁ *Μέγας Αλέξανδρος*, σεβόμενος ἀπολύτως τὴν αὐτονομίαν των, ἀποκαταστήσας μάλιστα τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα εἰς ὅσας ἐξ αὐτῶν τὸ ἐστεροῦντο, ἀρκεσθεὶς εἰς ἐθελουσίαν μόνον συμμετοχὴν, δὲν τὰς ἐπειθανάγκασε πρὸς τοῦτο. Ἔτσι οἱ *Λακεδαιμόνιοι* ρητῶς ἠρνήθησαν τὴν συμμετοχὴν, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων κυρίως οἱ *Θεσσαλοὶ* ἵππεῖς μετέσχον, ἄλλοι δὲ Ἕλληνες μόνον σποραδικῶς. Ὅστε τὸ κυριώτατον σῶμα τῶν ἐκστρατευσάντων ἀπετέλουν οἱ *Μακεδόνες* (30.000 πεζοὶ καὶ 5.000 ἵππεῖς μετὰ 1.500 *Θεσσαλῶν*, ἔναντι μόνον 7.000 πεζῶν καὶ 600 ἵππέων ἀπὸ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα, κυρίως τὸ *Ἄργος*, τὴν *Ἀχαΐαν* καὶ τὴν *κεντρικὴν Ἑλλάδα*, ἀλλὰ καὶ *Κρητῶν*, καὶ 1000 τοξοτῶν *Ἀγριάνων* [τῶν σημερινῶν *Πομάκων*], κλπ.). Θὰ ἐδικαιοῦτο, ἐπομένως, ὁ *Ἀλέξανδρος* καὶ τὰ λάφυρα τῆς νίκης νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς *Μακεδονίας* καὶ νὰ ἐξειδικεύσῃ τὸ ἐπίγραμμα εἰς μνήμην τῶν, κυρίων συντελεστῶν τῆς νίκης, *Μακεδόνων*. Ὅμως ἀκριβῶς, ὡς γνήσιος Ἕλλην, διακαίόμενος ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Ἰδέας, προετίμησε τὴν γενικωτέραν ὀνομασίαν «*Ἕλληνες*», συμπεριλαμβάνουσαν βεβαίως τοὺς «*Μακεδόνας*», ὡς Ἕλληνας καὶ αὐτούς, καίτοι μὴ φανερόνους ἐν προκειμένῳ τὴν κυρίαν τούτων συμβολὴν εἰς τὴν νίκην. Καὶ ἀκόμη, μὲ τὴν ἀποστολὴν τῶν λαφύρων ὄχι εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἰδιαίτερας του πατρίδος *Μακεδονίας*, ἀλλὰ εἰς Ἀθήνας, παραμερίζων τοπικιστικὰς

ἀντιλήψεις, κατέδειξεν αὐτὰς ὡς κέντρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Διὰ τὸν λόγον ἄλλωστε αὐτὸν, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Πλούταρχος (*Βίοι παράλληλοι, Αλέξανδρος 13.2, Φωκίων 17.5*), ὑπὸ τῆς ἀντιλήψεως αὐτῆς διακατεχόμενος ὁ **Αλέξανδρος**, κατὰ τὴν πρὸς Ἀθήνας κάθοδόν του πρὸς ἐδραίωσιν τῆς, ἐκ τῆς ἐκλείψεως τοῦ Φιλίππου, πρὸς στιγμὴν κλονισθείσης *Μακεδονικῆς* κυριαρχίας, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν *Θηβῶν*, ποὺ εἶχον ἐνεργῶς ἀντιταχθῆ εἰς αὐτήν, εἶχε σεβασθῆ τὰς Ἀθήνας, εἶχε μάλιστα διαμηνύσει πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, διὰ τοῦ συνετοῦ στρατηγοῦ τῶν *Φωκίωνος*, ὅτι εἰς αὐτοὺς ἀπέβλεπεν ὡς διαδόχους του εἰς τὴν ἡγεμονίαν τῶν Ἑλλήνων, ἂν κατὰ τὴν ἐκστρατείαν εἰς Ἀσίαν συνέβαινε κάτι εἰς τὸν ἴδιον.

Ἀλλὰ τὴν πανελλήνιον Ἰδέαν διετύπωσεν ὁ **Μέγας Αλέξανδρος** προσωπικῶς ὁ ἴδιος καὶ εἰς ἐπιστολὴν του πρὸς τὸν μέγαν ἀντίπαλόν του, τὸν *Δαρεῖον*, ὅταν αὐτός, μετὰ τὴν ἦτταν του κατὰ τὴν μάχην τῆς *Ἴσσοῦ* καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς οἰκογενείας του (μητρός, γυναικὸς καὶ τέκνων), ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν *Αλέξανδρον* τὴν ἀπελευθέρωσίν της, προτείνων συνδιαλλαγὴν καὶ συμμαχίαν. Ὁ **Αλέξανδρος** εἰς τὴν ἀπάντησίν του, ὅπως μᾶς τὴν παραδίδει ὁ Ἀρριανός (*Αλεξάνδρου Ανάβασις, 14*), ἀρχίζει μὲ τὴν ὑπόμνησιν «Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι ἐλθόντες εἰς **Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα** κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς οὐδὲν προηδικημένοι· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμῶν κατασταθεὶς καὶ τιμωρήσασθαι βουλόμενος *Πέρσας* διέβην ἐς τὴν Ἀσίαν, ὑπαρξάντων ὑμῶν», δηλαδή, «οἱ πρόγονοί σου εἰσέβαλαν εἰς τὴν *Μακεδονίαν* καὶ τὴν ὑπόλοιπον Ἑλλάδα καὶ μᾶς ἐπροξένησαν καταστροφάς, χωρὶς ἐμεῖς νὰ τοὺς ἔχουμε κάνει προηγουμένως κανένα κακό· ἐγὼ δὲ γενόμενος ἀρχηγὸς τῶν Ἑλλήνων, εἰσέβαλα εἰς τὴν Ἀσίαν, θέλοντας νὰ τιμωρήσω τοὺς *Πέρσας*, ἀφοῦ σεῖς πρῶτοι ἀρχίσατε τὰς ἐχθροπραξίας». Διαλαλεῖ ἔτσι ἀνὰ τοὺς αἰῶνας καὶ ὁ **Μέγας Αλέξανδρος**, μὲ τὴν φράσιν του «εἰς **Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα**», ὅτι καὶ ἡ **Μακεδονία Ἑλλάς** εἶναι καὶ οἱ **Μακεδόνες** μόνον Ἑλληνας εἶναι.

Ἡ **Πανελλήνιος Ἰδέα** προϋπέθετε καὶ τὴν ἑλληνικὴν παιδείαν. Ἀπὸ τὰ διδάγματα τῆς ὁποίας ἦτο βαθύτατα διαποτισμένος καὶ ὁ **Μέγας Αλέξανδρος**, χάρις εἰς τὸν μέγαν διδάσκαλόν του, τὸν ἀπὸ τὰ *Στάγिरα* τῆς *Χαλκιδικῆς* καταγόμενον, τὸν πανεπιστήμονα **Ἀριστοτέλην**. Ἐνα ἀπὸ αὐτὰ ἀσφαλῶς θὰ ἦτο καὶ τὸ ὑπέροχον δίδαγμα τοῦ **Δημοκρίτου** (περίπου 460-370 π.Χ.) «Ἄνδρὶ σοφῶ πᾶσα γῆ βατή· ψυχῆς δὲ ἀγαθῆς πατρὶς ὁ ξύμπας κόσμος» (ἀπόσπασμα 247 *Diels*). Ἄλλωστε ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ **Σωκράτους** ἤρχισε νὰ επικρατῆ μαζί μὲ τὸ σημανόμενον καὶ τὸ ὄνομα «κόσμον πολίτης» (δηλαδὴ κοσμοπολίτης) καὶ «κόσμιος» (δηλαδὴ τοῦ ὅλου κόσμου). Ἔτσι ἐξηγεῖται, μὲ τὴν ἐγκαταβίωσιν εἰς τοιαύτην πνευματικὴν ἀτμόσφαιραν, τὸ

φιλάδελφον καὶ φιλάνθρωπον πνεῦμα, ἡ ἀληθινὴ κοσμοπολιτικὴ συμπεριφορὰ, τὴν ὁποίαν διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος ἐπέδειξεν ὁ Μέγας Αλέξανδρος· ὄχι μόνον ἔναντι τῶν ἰδίων συμμάχων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ὑποταχθέντων λαῶν τῶν ἀπεράντων, μέχρι τοῦ Ἰστροῦ (Δουνάβεως) καὶ τῆς Κασπίας πρὸς βορρᾶν, τῆς Ἰνδικῆς πρὸς ἀνατολὰς καὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ Αἰθιοπίας πρὸς νότον, κατακτήσεών του. Τῶν ὁποίων λαῶν ἐσεβάσθη ἀπολύτως τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα καὶ τοὺς ὁποίους ὄχι μόνον οὐδέποτε μετεχειρίσθη ὡς σκλάβους, ἀλλὰ ἄφισε καὶ νὰ αὐτοδιοικοῦνται. Χαρακτηριστικῶς, τὴν αἰχμαλωτισθεῖσαν οἰκογένειαν τοῦ ἀντιπάλου τοῦ Δαρείου (μητέρα, σύζυγον καὶ τέκνα) ἀπεράντως ἐσεβάσθη, τῶν δὲ Περσῶν δολοφόνων του ἐπέβαλε τὴν θανάτωσιν. Ἐν ὄψει τοιαύτης πρωτοφανοῦς συμπεριφορᾶς καὶ ὁ περιώνυμος γάλλος πολιτειολόγος *Montesquieu* εἰς τὸ ἐκδοθὲν τὸ 1748 περισπούδαστον ἔργον του *De l' Esprit des lois* (Περὶ τοῦ πνεύματος τῶν νόμων)(βιβλίον X, κεφάλαιον XIV «Ἀλέξανδρος») ἀναφωνεῖ : «Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ κατακτητὴς, πὺν τὸν ἔκλαυσαν ὅλοι οἱ λαοί, τοὺς ὁποίους εἶχε καθυποτάξει ; Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ σφετεριστὴς, διὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁποίου ἡ οἰκογένεια τῆς ἐχούσης ἀνατραπῆ ἀπὸ αὐτὸν δυναστείας χύνει τὰ δάκρυά της ; Εἶναι τὸ χαρακτήρισμα αὐτῆς τῆς ζωῆς, περὶ τοῦ ὁποίου οἱ ἱστορικοὶ δὲν μᾶς λέγουν, ὅτι οἰοσδήποτε ἄλλος κατακτητὴς θὰ ἠδύνατο νὰ καυχηθῆ». Καὶ ἐπιλέγει ὁ γάλλος διανοητὴς διὰ τὸν Μέγαν Αλέξανδρον : «Διέπραξε δύο κακὰς πράξεις, τὸν ἐμπρησμόν τῆς Περσεπόλεως καὶ τὴν θανάτωσιν τοῦ Κλείτου. Ἀλλὰ τὰς κατέστησε περιωνύμους μὲ τὴν μετάνοιάν του : εἰς τρόπον ὥστε ὁ κόσμος ἐλησμόνησε τὰς ἐγκληματικὰς του πράξεις, διὰ νὰ ἐνθυμεῖται τὸν σεβασμόν του πρὸς τὴν ἀρετὴν· ὥστε ἐθεωρήθησαν μᾶλλον ὡς δυστυχῆματα παρὰ ὡς ἴδιαι αὐτοῦ πράξεις· ὥστε ἡ ὑστεροφημίᾳ εὐρίσκει τὴν ὠραιότητα τῆς ψυχῆς του σχεδὸν παραπλεύρως τῶν παραφορῶν καὶ τῶν ἀδυναμιῶν του· ὥστε ἔπρεπε νὰ παραπονεῖται, ἀλλὰ δὲν ἦτο ποτὲ δυνατὸν νὰ τὸν μισήσῃ».

Καὶ πέρα ὅμως αὐτῶν τὸ ἔργον τοῦ Μεγάλου Αλεξάνδρου ἐξαίρεται σπουδαίως μὲ τὰς ἐπιστημονικὰς καὶ γεωγραφικὰς γνώσεις, μὲ τὰς ὁποίας ἐπλουτίσθησαν οἱ ἐπιστήμονες οἱ ἀκολουθήσαντες αὐτὸν μέχρι τῶν Ἰνδιῶν. Εἰς τοὺς σταθμούς, πὺν ἐσημείωσαν οἱ βηματισταὶ μὲ τὴν μέτρησιν τῶν διανυομένων ἀποστάσεων ἐστηρίχθησαν αἱ πολύτιμοι ἔρευναι τοῦ Ἐρατοσθένους, ἐνῶ αἱ μεταλλειολογικαὶ ἔρευναι εἰς τὰ ὄρη τῶν Ἰνδιῶν, ὅπου ὑπῆρχον κοιτάσματα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ὁ ἐγκλιματισμὸς μεσογειακῶν φυτῶν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ἡ κατὰ τὸ 332 π.Χ., ὅταν ὁ Ἀλέξανδρος εὐρίσκετο εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀποστολὴ καὶ διαπίστωσις τῶν αἰτίων τῶν πλημμυρίδων τοῦ Νείλου, ὡς ὀφειλομένων εἰς τὰς τοπικὰς καταρρακτώδεις βροχὰς τῆς Ἀβησσυνίας, καὶ ἄλλα πολλὰ μαρτυροῦν τὴν πολυμέρειαν τοῦ πνεύματος, πὺν κατηύθυνε τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Ὑπεράνω ὅλων ὅμως ὁ *Μέγας Αλέξανδρος* ὑπῆρξε κυρίως ὁ **ἀσύγκριτος ἐκπολιτιστῆς τῆς οἰκουμένης**. Καὶ αὐτὸ συνετελέσθη μὲ τὴν ἴδρυσιν ἀναριθμητῶν πόλεων Ἑλληνικῶν μέχρις Ἰνδιῶν, αἱ ὁποῖαι ὡς φάροι ἐκπολιτισμοῦ, διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ ἑλληνικοῦ λόγου, διέσπειραν τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν μέχρι τὰ βάθη τῆς Ἀσίας. Ὁ Πλούταρχος ἀναβιβάζει εἰς ἑβδομήκοντα (70) τὰς πόλεις αὐτάς, αἱ ὁποῖαι ὠνομάσθησαν *Ἀλεξάνδρειαι*, ἀπὸ αὐτῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον μέχρι τῆς *Ἀλεξανδρείας* τῆς ἐσχάτης εἰς τὸν *Ἰαξάρτην*. Βεβαίως ὁ Ἑλληνισμὸς προϋπήρχε, ἐκ τῶν κατακτηθειῶν περιοχῶν κυρίως εἰς *Μικρὰν Ἀσίαν*, τὰς ἀκτὰς τοῦ *Εὐξείνου πόντου*, τὴν *Συρίαν*, τὴν *Αἴγυπτον*, κλπ., πλὴν εἰς μικροτέραν κλίμακα, ἐνῶ διὰ τοῦ *Μεγάλου Ἀλεξάνδρου* συνετελέσθη ὁ, δικαίως χαρακτηρισθεὶς, *τρίτος ἑλληνικὸς ἀποικισμὸς*. Ἔτσι διεδόθη παντοῦ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ κατέστη κοινὴ εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς, ὡς γλῶσσα τῆς διοικήσεως, γλῶσσα τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν συναλλαγῶν, καθομιλουμένη. Καὶ *ἐπετεύχθη ὁ οὐσιαστικὸς ἐξελληνισμὸς σχεδὸν ὀλοκλήρου τῆς οἰκουμένης*. Τὸ γεγονός ἀπέκτησε μοναδικὴν κοσμοϊστορικὴν σημασίαν, ἀφοῦ διεχύθησαν ἔτσι παντοῦ ὁ ἀνυπέρβλητος ἑλληνικὸς πολιτισμὸς καὶ ἡ ἀδιατίμητος ἑλληνικὴ μας γλῶσσα. Εἰς τρόπον ὥστε, ὅταν ἐπῆλθεν ὁ *Χριστιανισμὸς*, νὰ εὕρη θεσπέσιον ὄργανον τῆς ἐξαπλώσεώς του τὴν γλῶσσαν αὐτήν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐγράφησαν τὰ εὐαγγέλια, πλὴν ἑνός, καὶ τὰ κείμενα τῶν *Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας*, ἐχόντων ὑπὸ τὰ νάματα τῆς ἑλληνικῆς παιδείας καὶ φιλοσοφίας (στωϊκῶν, κλπ.) γαλουχηθῆ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ παραμείνη μικρὰ ἰουδαϊκὴ αἴρεσις εἰς μίαν γωνίαν τῆς *Παλαιστίνης*, ἀλλὰ νὰ σημειώσῃ τὴν θαυμαστὴν παγκόσμιον ἀκτινοβολίαν καὶ διάδοσιν. Ἡ τραγικότης τῆς Ἱστορίας συνίσταται ὅμως εἰς τὴν πικρὰν ἀλήθειαν, ὅτι *τὰ ἀνωτέρω συνετελέσθησαν μὲ βαρύτερον ἑλληνικὸν τίμημα*. Διότι, μετὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ *Περσικοῦ κράτους* ὑπὸ τοῦ *Μεγάλου Αλέξανδρου*, ἡ περαιτέρω πορεία του καὶ προέλασις μέχρι τῶν *Ἰνδιῶν* δὲν εἶχε λόγον. Ὅπως ὁ ἀείμνηστος Καθηγητῆς καὶ Ἀκαδημαϊκὸς *Κωνσταντῖνος Ἀμαντος* εἰς τὸ ὕστατον, τὸ ἐκδοθὲν μεταθανατίως (τὸ 1977), εὐσύνοπτον λαμπρὸν ἔργον του «*Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ 1071 μ.Χ.*» (σελ. 95), κατὰ λέξιν τονίζει, ἡ πορεία αὐτὴ «*ἐσκόρπισε μόνον Ἑλληνισμὸν εἰς τὰς στέππας τοῦ Τουρκεστάν καὶ τὸ δύσκολον κλίμα τῶν Ἰνδιῶν, ὁ ὁποῖος πολὺ γρήγορα ἐχάθη. Δυστυχῶς καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς, πού ἦλθεν ἀργότερα εἰς τὸ κράτος τῶν Σελευκιδῶν καὶ τῶν Πτολεμαίων, ἐχάθη γρήγορα, διότι τὰς πόλεις ὅπου ἔμεναν οὗτοι ἐπλημμύρισαν ἰθαγενεῖς Σημίται τῆς Συρίας*». Καὶ ἐπιλέγει ὁ σοφὸς ἱστορικὸς : «*Ὁ Ἑλληνισμὸς αὐτὸς ἐχάθη, ἀλλ' ἡ ἐπίδρασις τοῦ πολιτισμοῦ ὑπῆρξε πάντοτε καταπληκτικὴ. Δι' αὐτὸ ἐλέχθη, ὅτι χωρὶς τὸν Αλέξανδρον δὲν νοεῖται οὔτε Χριστιανισμὸς, οὔτε Ρωμαϊκόν, οὔτε Βυζαντινὸν Κράτος, οὔτε καν*

ἰσλαμικὴ τέχνη. Ὅλα αὐτὰ προητοιμάσθησαν ἀπὸ τὴν ἐξάπλωσιν καὶ τὸν πολιτισμὸν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ».

Αὐτὸ ὑπῆρξε τὸ μέγα ἔργον τοῦ Μεγάλου Αλεξάνδρου. Τὸ ἐπετέλεσε μέσα σὲ δώδεκα μόλις χρόνια, νεαρῶτατος, πρὸ τῆς συμπληρώσεως κἂν τοῦ 33^{ου} ἔτους τῆς ἡλικίας του, ὅποτε καὶ ἀπεβίωσε (τὴν 28^{ην} Μακεδονικοῦ μηνὸς Δαισίου, ἤτοι 13^{ην} Ἰουνίου, ἔτους 323 π.Χ.). Ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐσφράγισεν ἀμέσως ἕξαι αἰῶνας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, αὐτῆς τῶν λεγομένων Ἑλληνιστικῶν χρόνων, τῆς περιόδου δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ 3^{ου} π.Χ. μέχρι τοῦ 3^{ου} μ.Χ. αἰῶνος, καὶ ἐπηρέασε βαθύτατα τὴν παγκόσμιον Ἱστορίαν.

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἐνδοξότεραν περίοδον ποικιλώνυμοι ἐπίβουλοι ἐπιχειροῦν νὰ ἀποκόψουν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν μας Ἱστορίαν. Ἔτσι καὶ κατὰ τὰς ὄχι χαρωπὰς ἡμέρας μας, κατὰ τὰς ὁποίας εἰς τὸν ὀρίζοντα προβάλλει ἡ ροδαυγὴ ἑνὸς νέου Μεσαίωμος, σχεδὸν ὅλα τὰ ἀνωτέρω λησμονοῦνται. Ὅχι βεβαίως ἀπὸ τοὺς ἐντίμους ἐπιστήμονας. Ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀχρεϊότητα πολιτικῆς πρακτικῆς ἰσχυρῶν παραγόντων τῆς διεθνοῦς σκηνῆς. Καταχθόνιοι πολιτικαὶ σκοπιμότητες καὶ ἰδιοτελεῖς συσχετισμοὶ ἐδημιούργησαν ἐκ τοῦ μηδενὸς τὸ λεγόμενον «*Μακεδονικὸν ζήτημα*», μὲ ἀμφισβήτησιν τῆς ἑλληνικότητος τῆς Μακεδονίας καὶ τῶν Μακεδόνων. Κατ' ἀρχάς, κατὰ τὰ τέλη τοῦ 19^{ου} αἰῶνος, ὡς ὄψιν τοῦ ἀνατολικοῦ λεγομένου ζητήματος, δηλαδὴ τοῦ προβλήματος διανομῆς τῆς ὑπὸ κατάρρευσιν Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, μὲ προβολὴν βουλγαρικῶν διεκδικήσεων, καὶ αὐτὸ πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ πανσλαβιστικοῦ ὄνειρου καθόδου εἰς τὸ Αἰγαῖον διὰ τῆς Βουλγαρίας μὲ διαρπαγὴν τῶν Μακεδονικῶν ἐδαφῶν. Ἀκολουθῶς, μὲ τὸ πρόγραμμα αὐτονομίσεως τῆς Μακεδονίας, χρησιμοποιηθὲν ὑπὸ τῆς σταλινικῆς πολιτικῆς, ἤδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ μεσοπολέμου, πρὸς τὸν ἴδιον καὶ πάλιν σκοπὸν, τῆς σοβιετικῆς πλέον ἐπεκτάσεως μέχρι καὶ τοῦ Αἰγαίου. Τώρα δὲ τὰ φληναφήματα περὶ Μακεδονίας καὶ Μακεδόνων, ὡς δῆθεν ξεχωριστῆς ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας ἐθνότητος, συνεχίζονται, κατὰ τὸ σοβιετικὸν πρότυπον, δυστυχῶς ὄχι μόνον ἀπὸ θρηνητικῶς ἀνισχύρους καὶ ἐξαλλαγμένους σταλινικοὺς ἐπιγόνους. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἐξωβαλκανικὰς δυνάμεις, πού διαγκωνίζονται, νὰ εὔρουν ὑπηρέτας καὶ νὰ δημιουργήσουν προγεφυρώματα καὶ προτεκτοράτα εἰς τὴν Βαλκανικὴν, ἢ κάθε μιὰ πρὸς ἴδιον συμφέρον καὶ εἰς τὸ πλαίσιον γενικωτέρων ἐπιδιώξεων των εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐρύτεραν περιοχὴν. Καὶ μάλιστα πράττουσαι τώρα αἱ ξένα αὐταὶ δυνάμεις ἀκριβῶς τὰ ἀντίθετα πρὸς ὅσα κατὰ τὸ παρελθὸν αἱ ἴδιαι σταθερῶς ὑπεστήριζαν καὶ ἔπρατταν· ὅπως π.χ. αἱ *Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς*, αἱ ὁποῖαι : ἄλλοτε, διὰ δηλώσεως τῆς 26^{ης} Δεκεμβρίου 1944 τοῦ τότε Ὑπουργοῦ των τῶν Ἐξωτερικῶν *Edward Stettinius* εἶχον διακηρῦξει κατὰ λέξιν, ὅτι «*ἡ κυβέρνησις τῶν Η.Π.Α. θεωρεῖ, ὅτι*

συζήτησις περὶ «Μακεδονικοῦ ἔθνους, Μακεδονικῆς πατρίδος καὶ Μακεδονικῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως» ἰσοῦται μὲ **δημαγωγίαν**, πὺ δὲν ὑποκρύπτει ἐθνικὴν ἢ πολιτικὴν πραγματικότητα, ἀλλὰ ὑποκρύπτει ἐπεκτατικὰς διαθέσεις κατὰ τῆς Ἑλλάδος», ἀλλὰ καὶ ἀκολούθως, ὅταν κατὰ τὴν περίοδον 1946-1949 ἡ Ἑλλὰς ὑπέστη ἔνοπλον κομμουνιστικὴν ἐπίθεσιν, ἀπὸ τοὺς βορείους γείτονάς της ὀργανωθεῖσαν καὶ κατευθυνομένην, ὅπως Ἐπιτροπὴ ἐρεῦνης τοῦ Ο.Η.Ε. ἐπιτοπίως ἀσχοληθεῖσα ἐπισήμως διεπίστωσε, αἱ αὐταὶ Ἠνωμένα Πολιτεῖαι μᾶς εἶχον ἐνεργῶς βοηθήσει οικονομικῶς καὶ διὰ στρατιωτικοῦ ὕλικου διὰ νὰ ματαιώσωμεν τὸν ἐπιδιωκόμενον ἐδαφικὸν καὶ ἐθνικὸν μας ἀκρωτηριασμόν· ἐνῶ τώρα, αἱ αὐταὶ Η.Π.Α., πρὸς αἰωνίαν κατασχύνην των ἐνώπιον τῆς Ἱστορίας, ὑποστηρίζουν παντοιοτρόπως τὸ θνησιγενὲς κρατικὸν μὶορφωμα τῶν Σκοπίων, μὴ διστάζουσαι καὶ εἰς συναλλαγὰς μετ' αὐτοῦ ὑπὸ τὸ κλοπιμαῖον ἑλληνικὸν ὄνομα τῆς «Μακεδονίας» νὰ προέρχωνται ! Ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς μεγάλους καὶ ἰσχυροὺς ἔστι **δίκης ὀφθαλμός**, ὅς τὰ πάνθ' ὀρά ! ... Κατὰ κανόνα, χωρὶς ἐξαίρεσιν ...

Ὁ Μέγας Αλέξανδρος καὶ οἱ Μακεδόνες του, αὐτοὶ πὺ ὑπῆρξαν οἱ κύριοι συντελεσταὶ τῶν ἀπεράντων κατακτήσεών του, δὲν θὰ διεκήρυσσαν, ὅτι εἶναι Ἑλληνας, καὶ δὲν θὰ ἐνεφύτευαν εἰς αὐτὰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ τὸν ἑλληνικὸν πολιτισμόν, ἐὰν δὲν ἦσαν ὄντως Ἑλληνας καὶ δὲν ἠσθάνοντο ἑαυτοὺς Ἑλληνας.

Καὶ ὁ Στράβων, δύομισυ αἰῶνες μετὰ, εἰς τὰ Γεωγραφικά του (VII,9) ἐσημείωσεν «ἔστι μὲν οὖν Ἑλλὰς καὶ ἡ **Μακεδονία**», ὅτι δηλαδὴ, «εἶναι λοιπὸν Ἑλλὰς καὶ ἡ Μακεδονία». Καὶ αὐτὸ τὸ κατέγραψεν, ἐνῶ θὰ ἠμποροῦσε καὶ νὰ τὸ λησμονήσῃ, ἀφοῦ τότε ὀλόκληρος ἡ Ἑλλὰς μὲ τὴν Μακεδονίαν της διετελοῦσεν ἐπὶ ἐνάμισυ καὶ πλέον ἤδη αἰῶνες ὑπὸ ρωμαϊκὴν κατάκτησιν.

Καὶ δὲν τὸ ἐλησμόνησεν ἀπὸ διανοητικὴν ἐντιμότητα· ἔχων ἐπίγνωσιν, ὅτι **οἱ ἱστορικὲς ἀλήθειες παραμένουν ἐσαεὶ, δὲν λησμονοῦνται**. Καὶ αὐτὴν τὴν μνήμην μεγαλειωδῶς ἐξέφρασαν πρὸ ὀλίγων χρόνων καὶ τὰ ἑκατομμύρια τῶν Ἑλλήνων, πὺ αὐθορμήτως ἐξεχύθησαν εἰς τοὺς δρόμους, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα μας, πρὸ παντὸς εἰς τὴν Μακεδονίαν μας, καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὅπου ἀνθεὶ Ἑλληνισμός, διὰ νὰ διατρανώσουν τὴν καθολικὴν ἀντίθεσιν εἰς τὴν οἰκαιοποίησιν ἀπὸ ξένους, ἐν προκειμένῳ Σλάβους, πὺ πρωτοεμφανίσθησαν εἰς τὴν Βαλκανικὴν μόλις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 7^{ου} μ.Χ. αἰῶνος, τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας τῆς Μακεδονίας μὲ πρωτόγνωρη εἰς τὰ παγκόσμια χρονικὰ πλαστογράφησιν της. Καὶ ἄς ὑπῆρξαν ἀργυρώνητοι ἢ ἀπλῶς ἀνεργάτιστοι μηδίζοντες καὶ συνθηκολόγοι, βεβαίως ἐλάχιστοι πλὴν

μανιωδῶς θορυβοῦντες, ἢ ἔστω μερικοὶ ταγοὶ μας, διακηρύσσοντες ὅτι «τὸ ὄνομα θὰ τὸ ξεχάσουμε μέσα σὲ δέκα χρόνια» ! ...

ΟΧΙ ! Ἡ Ἱστορία καὶ ἡ ἀλήθεια δὲν ξεχνοῦν. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες, πρὸ παντὸς ἐμεῖς οἱ Μακεδόνες δὲν θὰ ξεχάσουμε ποτὲ τὰ ζώπυρα τῆς ψυχῆς μας. Ἡ Μακεδονία εἶναι καὶ θὰ παραμείνη Ἑλληνική.

Μᾶς τὸ ὑπενθυμίζει τὸ εὐγενέστερον ἀνὰ τοὺς αἰῶνας τέκνον τῆς Οἰκουμένης, ὁ *Μέγας Αλέξανδρος*.-

Χρήστος Α.Σαρτζετάκης
www.sartzetakis.gr